

FRÉDÉRIC RIVET (LONDEN)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
26 MEI 1645
3958

Antwoord op brieven van Huygens van 8 en 15 mei 1645 (verloren).

Samenvatting: Rivet spreekt zijn teleurstelling uit dat Huygens de door Gaultier bemachtigde luit te duur vond. Hij verontschuldigt zich door te stellen dat hij geheel op Gaultier vertrouwdde. Hij verwacht de luit zo spoedig mogelijk terug.

Bijlage: Gaultier aan Huygens, 26 mei 1645 (3958A).

Huygens' antwoord van 10 juni 1645 is verloren gegaan.

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 37: brief (dubbelvel, 21x31 cm, ab | d; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 4, nr. 3958, p. 150: samenvatting.

Namen: Jacques Gaultier; Orlando Gibbons; Gerard van Reede van Renswoude (heer van Bornewal); André Rivet.

Plaats: Theems.

Glossarium: luth (luit).

Transcriptie

À Monsieur

Monsieur le Chevalier Huygens, Seigneur de Zuylichem, Conseiller et Secretaire de Son Altesse, Monseigneur le Prince d'Orange, etc.,

à La Haye.

Monsieur,

La lettre ci-jointe de Monsieur Gaultier et cette-ci sont responses de celles qu'il vous a pleu nous faire l'honneur de nous escrire du 8e et 15e de ce mois. Je suis extrêmement marri que le luth que je vous ay envoyé n'ayt trouvé vostre approbation, au moins le prix, qui est à la verité hault, mais pas tant en comparaison d'un petit luth de Boulogne entre les mains de Monsieur Sieur Gaultier qui a cousté cent pièces. Monsieur de Bornewal à son depart d'ici en achepta un autre petit qui luy en cousta 20, ce qui me persuada d'autant plus à faire passer ce grand, que Monsieur Gaultier recommandoit si extraordinairement. Je me suis remis entièrement à cet excellent homme en cet art, et me suis laissé aller à ses persuasions, car pour moy je n'en puis juger, cela surpassant ma capacité. J'espère pourtant que vous aurez pris en bonne part la passion que j'ay eue de vous rendre service. S'il a mal réussi, je l'impute à mon malheur, et à ma trop grande précipitation.

Quoyqu'il en soit, puisqu'il n'aggrée aux plus curieux de dela, il n'y aura rien de perdre, le marché n'estant faict qu'à bonnes conditions, et le propriétaire, qui ne s'en vouloit defaire que pour faire plaisir à Monsieur Gaultier, estant aussi prest de le reprendre et rendre l'argent, qu'il a esté porté à obliger son ami. Nous l'attendrons donc, s'il vous plaist, au plustost, car pour rabatre du prix ledit propriétaire n'y est nullement porté, et ne peut croyre (quoyqu'on die) qu'un vray luth de Boulogne de cette grandeur puisse couster moins. C'est aussi l'opinion de Monsieur Gaultier, auquel je me remets.

Pour ce qui est de vos essences, j'ay passé l'eau 3 ou 4 fois sans pouvoir rencontrer nostre chymiste. J'espère pourtant qu'entre ci | b | et le prochain ordinaire j'en auray des nouvelles, à quoy je travailleray de tout mon pouvoir, afin que, réparant le malheur que j'ay eu en ce premier service que j'ay creu vous rendre par un seconde qui soit à vostre contentement, je ne perde entièrement l'honneur d'estre employé par vous en d'autres occasions, pour me pouvoir dire tousjours par effects et par paroles,

Monsieur,

vostre très-humble et obéissant serviteur
Frideric Rivet.

De Londres, ce 26e May 1645.

S'il vous plaist de payer les livres de Gibbons chez mon père, cela m'est indifferent, pourveu que ce soit tousjours avec vostre commodité, ou bien si vous le trouvez plus à propos de le faire avec le passage du luth.

Vertaling

Aan de heer [Constantijn] Huygens, ridder, heer van Zuilichem, raad en secretaris van Zijne Hoogheid de prins van Oranje, enz.,

te Den Haag.

Mijnheer,

Deze brief en de erbij ¹gevoegde van de heer [Jacques] Gaultier zijn antwoorden op de brieven, die u ons op de 8ste en de 15de van deze maand heeft geschreven. Ik vind het buitengewoon vervelend dat de luit die ik u heb gestuurd bij u geen goedkeuring heeft gevonden, althans de prijs ervan niet, die inderdaad hoog is, maar niet in vergelijking met *een kleine luit uit Bologna die in bezit is van de heer Gaultier en 100 pond sterling heeft gekost*. De ²heer van Bornewal heeft bij zijn vertrek hier een ander klein exemplaar gekocht dat 20 [pond sterling] heeft gekost, hetgeen mij nog meer de overtuiging gaf [de koop van] deze grote [luit] te laten doorgaan, die de heer Gaultier zo buitengewoon aanpreeft. Ik heb mij volledig op deze man verlaten, die zo uitstekend zijn vak verstaat, en ik heb me door hem laten overhalen; want ik voor mij kan er niet over oordelen, aangezien dat mijn competentie te boven gaat. Ik hoop evenwel dat u de inzet waarmee ik u een dienst wilde bewijzen ten goede zult beoordelen. Als ik daarin niet ben geslaagd, wijt ik dat vooral aan mijn ongelukkig en overhaast optreden.

Hoe het ook zij, er is, nu hij bij de meest geïnteresseerden in uw omgeving niet in de smaak valt, niets te verliezen, aangezien de koop op goede voorwaarden is gesloten, en de eigenaar, die hem uitsluitend wilde afstaan om de heer Gaultier een plezier te doen, bereid is hem weer terug te nemen en het geld terug te betalen, wat hij aan zijn ³vriend heeft moeten beloven. Wij zullen de luit dus op korte termijn terugverwachten, want genoemde eigenaar is absoluut niet bereid iets van de prijs af te doen en hij kan niet geloven (hoewel men het hem zegt) dat een originele luit uit Bologna van deze omvang minder zou kunnen kosten. Dat is ook de mening van de heer Gaultier, op wie ik mij verlaat.

Voor de geurstoffen ben ik drie- of viermaal de ⁴rivier overgestoken, zonder echter onze scheikundige te treffen. Ik hoop evenwel dat ik tussen deze en de volgende postdienst bericht van hem zal hebben, waartoe ik mijn uiterste best zal doen, zodat ik de tegenspoed die ik heb gehad in de eerste dienst die ik u wilde verlenen, kan herstellen met behulp van een tweede dienst die wél naar uw zin is, en hoop niet de eer te verliezen om u bij andere gelegenheden van dienst te kunnen zijn, teneinde mij steeds in woord en daad te kunnen noemen,

mijnheer,

---

¹ Gaultier aan Huygens, 26 mei 1645 (3958A).

² Gerard van Reede van Renswoude.

³ Gaultier.

⁴ De Theems.

uw nederige en gehoorzame dienaar,
Frédéric Rivet.

Londen, 26 mei 1645.

Het is mij om het even of u de boeken van [Orlando] Gibbons aan mijn ⁵vader wilt betalen, aangenomen dat u dat schikt, of dat u het beter vindt dat tegelijk met de verzendkosten van de luit te doen.

---

⁵ André Rivet.